

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет водного господарства та природокористування

**Навчально-науковий інститут економіки та
менеджменту**

**Кафедра фінансів та економіки
природокористування**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк

« ____ » _____ 2016 р.

06-03-12

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Гроші та кредит

напрямок підготовки 6.030505 «Управління персоналом
та економіка праці»

Рівне – 2016 рік

Робоча програма «Гроші та кредит» для студентів
напряму підготовки 6.030505 «Управління персоналом
та економіка праці». – Рівне: НУВГП, 2016. – 18 с.

Розробник: Заячківська О.В., доцент кафедри фінансів
та економіки природокористування, к.е.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри
фінансів та економіки природокористування

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

Завідувач кафедри _____ (Л.В. Мельник)

Схвалено науково-методичною комісією за напрямом
підготовки 6.030505 «Управління персоналом та
економіка праці».

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

Голова науково-методичної комісії ___ (Г.М. Юрчик)

© Заячківська О.В., 2016 рік

© НУВГП, 2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»	Нормативна	
Модулів – 1	Напрямок підготовки 6.030505 «Управління персоналом та економіка праці»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	4-й
Загальна кількість годин – 144		Семестр	
		6-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: бакалавр	24 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	6 год.
		Лабораторні	
		–	
		Самостійна робота	
		96 год.	130 год.
		Індивідуальні завдання	
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи студентів становить:

для денної форми навчання – 45% до 55%.

для заочної форми навчання – 17% до 83%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Гроші та кредит» формування у майбутніх менеджерів наукового розуміння сучасної системи грошово-кредитних відносин, об'єктивних законів, принципів, методів та форм її розвитку та регулювання; набуття практичних навичок щодо застосування понять, категорій, методів та інструментів сучасної грошово-кредитної системи.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни є створення основи для подальшого успішного опанування основних професійно орієнтованих дисциплін у системі підготовки спеціалістів. Курс передбачає опанування студентами знань щодо закономірностей організації та функціонування грошово-кредитних відносин в умовах сучасного суспільного відтворення, а саме:

закономірностей грошово-кредитного обігу в умовах ринкового господарства;

принципів та форм організації сучасної грошово-кредитної системи;

особливостей вітчизняної та зарубіжних ринкових моделей грошей і кредиту;

характеристики ринку позичкових капіталів, грошового обігу, банків та банківської діяльності; функціонуванню спеціалізованих небанківських інститутів; сутності методів, принципів та інструментів грошово-кредитної політики.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати: економічну сутність, функції та роль грошей в економіці; структуру грошової системи країни; основи функціонування грошового та валютного ринків; механізм державного регулювання ринку цінних паперів; структуру кредитної системи; сутність інфляції та її типи; сутність сучасного монетаризму та його вплив на грошово-кредитну політику; необхідність і сутність кредиту.

вміти: розраховувати величину необхідної грошової маси; визначати розмір кредитного потенціалу банку та банківської системи; аналізувати стан грошово-кредитного ринку країни; розраховувати рівень інфляції; визначати вартість грошей; визначати курси валют; розраховувати завдання, пов'язані з процесом кредитування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи виникнення грошей, грошовий обіг та модель грошового ринку.

Тема 1. Сутність грошей та їх функції. Теорії грошей
Сутність грошей. Форми грошей та їх еволюція.
Функції грошей. Роль грошей у розвитку економіки.
Теорії грошей: номіналістична теорія грошей;
металістична теорія грошей, класична кількісна теорія,
теорія Дж. М. Кейнса, сучасний монетаризм.

Тема 2. Грошовий оборот та грошові потоки
Економічна основа грошового обороту. Грошові
потоки та їх балансування. Грошова маса. Швидкість
обігу. Закон грошового обігу.

Тема 3. Грошовий ринок
Поняття грошового ринку. Структура грошового
ринку. Попит на гроші. Поняття пропозиції грошей.
Банківські резерви. Грошова база. Грошовий
мультиплікатор. Фактори, що впливають на
пропозицію грошей.

Тема 4. Грошова система
Поняття грошової системи та її структура. Типи
грошових систем та їх еволюція. Створення та
розвиток грошової системи України.

Тема 5. Інфляція та грошові реформи
Сутність інфляції. Причини інфляції, економічні та
соціальні наслідки інфляції. Типи інфляції. Методи
визначення інфляції. Державне регулювання інфляції.
Грошові реформи, їх суть, спрямування та процес

проведення

Тема 6. Ринок цінних паперів

Сутність ринку цінних паперів. Учасники ринку цінних паперів. Структура ринку цінних паперів. Фондова біржа та її роль у ринковій економіці.

Змістовий модуль 2. Роль і місце кредиту в соціально-економічному просторі

Тема 7. Сутність та необхідність кредиту в економіці

Необхідність виникнення кредиту. Сутність та структура кредиту. Форми, види та функції кредиту. Економічні межі кредиту. Роль кредиту в розвитку економіки.

Тема 8. Кредитна система України

Структура кредитної системи України. Етапи становлення кредитної системи. Небанківські фінансово-кредитні установи.

Тема 9. Центральний банк, його роль в економіці

Правові основи функціонування НБУ. Організаційна структура та структура управління НБУ. Функції НБУ. Грошово-кредитна політика НБУ.

Тема 10. Комерційні банки, як основна ланка кредитної системи

Види комерційних банків. Організаційна та

функціональна структура комерційного банку. Активні операції КБ. Пасивні операції КБ. Банківські послуги. Джерела формування кредитних ресурсів банку. Технологія банківського кредитування.

Тема 11. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи

Суть, функції та основні види СКФУ. Страхові компанії: організаційні форми, основні функції, роль у кредитній системі. Особливості формування та використання ресурсів пенсійних фондів різних форм власності. Інвестиційні фонди: місце у кредитній системі. Кредитні спілки: особливості організації та напрямків вкладення коштів. Благодійні фонди. Ломбарди.

Тема 12. Гроші та кредит у системі міжнародних відносин

Сутність валюти та валютних відносин. Конвертованість валют. Валютний курс. Валютні операції. Валютний ринок. Світова та міжнародні валютні системи. Платіжний баланс та золотовалютні резерви в механізмі валютного регулювання. Міжнародні валютно-кредитні установи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	с.р.	лаб	інд		л	п	с.р.	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи виникнення грошей, грошовий обіг та модель грошового ринку												
Тема 1. Сутність грошей та їх функції. Теорії грошей	11	2	2	7	-	-	11	1	-	10	-	-
Тема 2. Грошовий оборот та грошові потоки	15	2	2	11	-	-	12	1	1	10	-	-
Тема 3. Грошовий ринок	15	2	2	11	-	-	12	1	-	11	-	-
Тема 4. Грошова система	15	2	2	11	-	-	12	-	1	11	-	-
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	11	2	2	7	-	-	12	1	1	10	-	-
Тема 6. Ринок цінних паперів	11	2	2	7			11	-	-	11		
Разом за	78	12	12	54	-	-	70	4	3	63	-	-

Змістовим модулем 1													
Змістовий модуль 2. Роль і місце кредиту в соціально-економічному просторі													
Тема 7. Сутність та необхідність кредиту в економіці	11	2	2	7	-	-	13	1	1	11	-	-	
Тема 8. Кредитна система України	11	2	2	7	-	-	12	-	-	12	-	-	
Тема 9. Центральний банк, його роль в економіці	11	2	2	7	-	-	13	1	-	12	-	-	
Тема 10. Комерційні банки, як основна ланка кредитної системи	11	2	2	7	-	-	13	1	1	11	-	-	
Тема 11. Спеціалізовані кредитнофінансові установи	11	2	2	7	-	-	11	-	-	11	-	-	
Тема 12. Гроші та кредиту системі міжнародних відносин	11	2	2	7			12	1	1	10			

Разом змістовий модуль 2	66	12	12	42	-	-	74	4	3	67	-	-
Модуль 2												
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	144	24	24	96	-	-	144	8	6	130	-	-

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назви тем практичних занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Сутність грошей та їх функції. Теорії грошей	2	-
2.	Тема 2. Грошовий оборот та грошові потоки	2	1
3.	Тема 3. Грошовий ринок	2	-
4.	Тема 4. Грошова система	2	1
5.	Тема 5. Інфляція та грошові реформи	2	1
6.	Тема 6. Ринок цінних паперів	2	-
7.	Тема 7. Сутність та необхідність кредиту в економіці	2	1
8.	Тема 8. Кредитна система України	2	-
9.	Тема 9. Центральний банк, його роль в економіці	2	-
10.	Тема 10. Комерційні банки, як основна ланка кредитної системи	2	1
11.	Тема 11. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи	2	-
12.	Тема 12. Гроші та кредит у системі міжнародних відносин	2	1
Разом		24	6

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 12 год. занять

Підготовка до контрольних заходів – 24 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

6.1. Завдання для самостійної роботи

№	Тема самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Сутність грошей та їх функції. Теорії грошей	7	10
2.	Тема 2. Грошовий оборот та грошові потоки	11	10
3.	Тема 3. Грошовий ринок	11	11
4.	Тема 4. Грошова система	11	11
5.	Тема 5. Інфляція та грошові реформи	7	10
6.	Тема 6. Ринок цінних паперів	7	11
7.	Тема 7. Сутність та необхідність кредиту в економіці	7	11
8.	Тема 8. Кредитна система України	7	12
9.	Тема 9. Центральний банк, його роль в економіці	7	12
10.	Тема 10. Комерційні банки, як основна ланка кредитної системи	7	11
11.	Тема 11. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи	7	11

12.	Тема 12. Гроші та кредит у системі міжнародних відносин	7	10
	Разом	96	130

7. Методи навчання

Для викладання лекційного курсу розроблений ілюстративний матеріал, здійснюється аналіз та обґрунтування проблемних питань. На практичних заняттях розв'язуються ситуаційні задачі.

8. Методи контролю

Контроль знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється в усній і письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають теоретичну частину (тестові завдання) і практичну частину (розрахункові задачі).

Контроль роботи студентів проводиться за такими видами робіт:

- наявність лекційного матеріалу – шляхом перегляду конспектів;
- робота на практичних заняттях – шляхом усного опитування і перевірки виконаних практичних завдань;
- підготовка та презентація реферату;
- підготовка до видання наукових статей, тез для участі в конференціях;
- участь в конкурсах, олімпіадах.

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Розрахункові завдання, задачі, лабораторні роботи (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено небало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти Для іспиту

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1-T12 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для екзамену
90–100	відмінно
82–89	добре
74–81	
64–73	
60–63	задовільно
35–59	
	незадовільно з можливістю

	повторного складання
0–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Гроші та кредит» включає:

1. Опорний конспект лекцій (*у електронному і паперовому носіїві*) по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.
2. Пакети тестових завдань по кожній темі і в цілому по всьому курсу дисципліни.

11. Рекомендована література

Базова

1. Вовчак О.Д. Гроші та кредит. Навчальний посібник. / О.Д. Вовчак, І.Є. Бучко, З.Р. Костак. – К.: ЦУЛ, 2012. – 424 с.
2. Левченко Л. Гроші та кредит: Навч. посібник – К.: ЦУЛ, 2011. – 224 с.

Допоміжна література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р., № 254к/96-ВР із змінами.
2. Закон України від 07.12.2000 р., № 2121-III (із змінами). Про банки і банківську діяльність.
3. Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV (із

змiнами). Про Національний банк України.

4. Коваленко Д.І. Гроші та кредит: Навч. посiбник – К.: ЦУЛ, 2010. – 320 с.

5. Гойко А.Ф., Скрипник А.Л., Четверiков Ю.В., Сердюченко Н.Б. Гроші та кредит. – К.: КНУБА, 2010. – 244 с.

6. Зайцев О.В. Гроші та кредит. Лекційне викладення: навч. посiб. / О.В. Зайцев. – Суми: СумДУ, 2010. – 179 с. – Режим доступу: <http://fin.fem.sumdu.edu.ua/uk/moneycredit/>.

7. Коваленко Д.І. Гроші та кредит: теорiя i практика: Навч. посiбник – К.: ЦУЛ, 2010. – 344 с.

8. Колодiзев О.М., Колеснiченко В.Ф. Гроші i кредит: Пiдручник – К.: Знання, 2010. – 615 с.

9. Пахомов В.І., Стрiльчук Л.В. Гроші та кредит: Навчально-методичний посiбник. – К.: МАУП, 2004. – 56 с.

10. Щетинiн А.І. Гроші та кредит: Пiдручник: видання 3-тє, пер. та доп. – К.: ЦУЛ, 2008. – 432 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Стандарт вищої освіти за напрямом пiдготовки 6.030505 «Управлiння персоналом та економiка працi» рiвнем вищої освіти – бакалавр

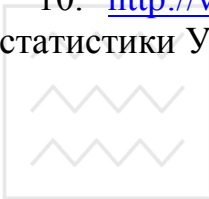
2. Наукова бiблiотека НУВГП – м. Рiвне, вул. Олекси Новака, 75 <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (iнформацiйнi ресурси у цифровому репозиторiї <http://ep3.nuwm.edu.ua>)

3. Обласна наукова бiблiотека – м. Рiвне, майдан

Короленка, 6

4. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України.
5. <http://www.libr.rv.ua/> – Рівненська державна обласна бібліотека.
6. <http://www.library.snu.edu.ua/> – Наукова бібліотека.
7. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського
8. <http://www.rada.kiev.ua/> – Законодавство України.
9. <http://www.rstu.rv.ua/book.html/> – Бібліотека НУВГП.
10. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет статистики України

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування